

S. Sayısı : 239

Oyun aletlerinden belediyelerce ve köy idarelerince alınacak resim hakkında kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (I/1001)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 6/1550

16 - IV - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Oyun aletlerinden belediyelerce ve köy idarelerince alınacak resim hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 7 - IV - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

Esbabı mucibe

33 numaralı ve 30 Eylül 1336 tarihli kanunla ihdas ve 1340 senesi muvazenei umumiye kanununun 11 nci maddesile tahsil şekli tayin edilmiş olan oyun aletleri resmi kahve, gazino ve emsali mahallerdeki bilârdoların beherinden beş ve tavla, dama, satranç tahtalarının beherinden üçer lira olarak alınmaktadır. Bu resmin senelik hasılatı otuz bin lira tutmaktadır.

Devlet bütçesinde hasılatı mühim bir yekûn teşkil etmeyen bu resmin, belediyelerle köy idareleri için az çok faydalı bir varidat membar olacağı ve belediyelerce bu neviden diğer resimler de almamakta olduğu cihetle, resmin belediye varidatı arasında bulunması daha münasib düşeceği düşünülerek bu resmin belediye ve köylere terkedilmesi muvafık görülmüştür.

Muvazenei umumiye kanununa bağlı H cetvelinin tasfiyesi dolayısıyla müstakil bir kanun halinde ve tahakkuk ve tahsil esasları, diğer vergilerle ahenkli olarak tanzim edilmiş ve Yüksek Meclise de kabul buyurulmuş olan 3330 numaralı ve 17 - I - 1938 tarihli oyun aletleri resmi hakkındaki kanunda yazılı esaslar bu lâyihada aynen muhafaza edilmiş ve resmin belediye ve köylere terkinden dolayı varidat dairelerine verilmiş olan vazifeleri belediye ve köy idarelerince ifa edecek olan memurlarla itiraz ve temyiz tedkikatını yapacak merciler tayini noktasından yapılması icab eden değişiklikler yapılmak suretile vücade getirilmiştir.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/1001

Karar No. 30

2 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Oyun aletlerinden belediyelerce ve köy idarelerince alınacak resim hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 7 - IV - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

se arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesile birlikte gönderildiğini bildiren Başvekâletin 16 nisan 1938 tarih ve 6/1550 sayılı tezkere Encümenimize havale buyurulmuş olmakla Maliye ve Dahiliye vekâletleri mümessillerinin de hazır buldukları 31 - V - 1938 tarihindeki toplantımızda okundu ve lâyiha tedkik edildi.

Şimdiye kadar Hazineye aid olmak üzere ciba-yet olunan oyun aletlerinden alınan resmin bun-dan böyle belediyelerin ve köy idarelerinin malî vaziyetlerinin takviyesine medar olmak üzere bu idarelerce alınmasını temin eden lâyiha kabule şayan görülmüştür. Birinci maddeye, panayır yerlerinin ilâvesi ve oyun vasıtalarının domino ve tombala takımlarının da tavlalar ve dama ve satranç tahtaları gibi resme tâbi tutulmasına dair hüküm konması muvafık görülmüştür.

Beşinci maddenin ikinci fıkrası, yapılması için kanunî hükme ihtiyaç olmayan teftiş işine mütedair bulunmasına binaen fazla görüldükçe kal-dırılmıştır.

Bu tadilatla lâyihanın, Ulu Heyete sunulmak üzere, Yüksek Reisliğe takdimine karar veril-miştir.

Dahiliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Tekirdağ	Çanakkale	Tokad
C. Uybadın	Ş. Yaşın	Hurrem Ergun
Antalya	Burdur	Bursa
R. Kaplan	H. Onaran	F. Güvendiren
Çanakkale	Çorum	Çorum
H. Ergeneli	Atif Tüzün	Kemal Alpars
Erzurum	Erzurum	Kars
N. Elgün	Zeki Soydemir	E. Özoguz
Kütahya	Malatya	Mardin
M. Somer	Emrullah Barkan	Edib Ergin
Samsun	Samsun	Sivas
M. Ali Yürüker	Z. Durukan	Mitat Ş. Bleda
Sivas	Tokad	Urfa
S. Görkey	Galib Pekel	M. Dinçsoy
Zonguldak		
Rifat Vardar		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 156

Esas No. 1/1001

7 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Oyun aletlerinden belediyelerce ve köy idarelerince alınacak resim hakkında ölub Başvekâletin 16 nisan 1938 tarih ve 6/1550 sayılı tezkere-sile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Da-hiliye encümeni mazbatasile birlikte Encümeni-mize verilmiş olmakla Dahiliye vekâleti mümessili huzurile okundu ve konuşuldu.

Oyun aletlerinden Hazinece şimdiye kadar alınmakta olan bu resmin tutarı 30 bin lira kadardır. Bu resmin mahiyeti itibarile belödiye ve köylere bırakılması münasib görülerek bunu temin için sevkedildiği anlaşılan lâyiha encümeni-mizce de esas itibarile kabul olunmuştur. Dahiliye encümenince tesbit edilen şekil üzerinde tedkikat yapan Encümenimiz maddelerin mütaleasından anlaşılacağı üzere mezkûr Encümenince ka-

bul edilmiş olan hükümleri bozmamış, aneak bu hükümlere daha ziyade vüruh vermek maksadile bazı maddelerin yeniden yazılmasına lüzum görmüştür. Bu suretle yeniden hazırlanan kanun lâyihası Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

R. V.	M. M.	Kâtib	
Isparta	Trabzon	İstanbul	
Mükerrerrem Ünsal	R. Karadeniz	F. Öymen	
Çorum	Kırklareli	Maraş	
E. Sabri Akgöl	Ş. Ödül	A. Tiruloğlu	
Mardin	Ordu	Sırd	
R. Erten	H. Yalman	N. Eldeniz	M. Mayakon
Sivas	Trabzon	Yozgad	
Remzi Çiner	Sırrı Day	S. İçöz	

HÜKMETİN TEKLİFİ

Oyun aletlerinden belediyelerce ve köy idarelerince alınacak resim hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Belediye ve köy hududları dahilindeki kulüb, kahvehane ve gazinolarla, kır bahçelerinde ve emsali eğlence mahallerinde bulunan beher bilârdodan senevi beş lira ve tavla, dama, satranç tahtalarının beherinden senevi üç lira resim alınır.

MADDE 2 — Birinci maddede yazılı yerleri işletenler her sene belediye ve köy idarelerinin malî yıllarının birinci ayı içinde bu yerlerde mevcut resme tâbi oyun aletlerinin cins ve miktarını gösterir bir beyannameyi makbuz mukabilinde, belediye tahakkuk ve tahsil şubesi teşkilâtı olan yerlerde bağlı buldukları şube memurluğuna ve bulunmayan yerlerde belediye reislerine köylerde köy muhtarlarına vermeğe ve tahakkuk ettirilecek rüsumu yatırarak her oyun aleti için alacağı levhaları oyun aletinin münasib bir yerine vazeylemeğe mecburdurlar.

MADDE 3 — Belediye ve köy idarelerinin malî yıllarının ikinci ayı içinde yapılacak yoklamada levhasız görülecek oyun aletlerinin resmi iki kat olarak alınır.

MADDE 4 — Birinci maddede yazılı yerleri işletenler sene içinde yeniden satın alacakları oyun aletlerini, aldıkları tarihten itibaren on gün içinde bir beyanname ile ikinci maddede yazılı yerlere bildirmeğe ve aynı maddede yazılı şekilde resim ve levha muamelesini yapmağa mecburdurlar.

MADDE 5 — Belediye ve köy memurları 3 nci maddede yazılı aylar içinde mmtakalarında bulunan birinci maddedeki yerleri dolaşarak buralarda bulunan oyun aletlerinin resmi ödenmiş olup olmadığını tedkik etmeğe ve bu kontrolü senenin gayrimuayyen zamanlarında tekrar etmeğe mecburdurlar.

Vali ve kaymakamlarla tevkil edecekleri memurlar belediye reisi ve muhasebecileri ve bulunan yerlerde belediye varidat müdürleri, belediye müfettişleri, köylerde köy muhtarları ve kâtibleri ve mülkiye müfettişleri de bu mahallerde kontrol yapmağa salâhiyetlidirler.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Oyun alet ve vasıtalarından belediyelerce ve köy idarelerince alınacak resim hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Belediye ve köy hududları içindeki kulüb, kahvehane ve gazinolarla umuma mahsus kır bahçelerinde ve panayır yerlerinde bulunan her bir bilârdodan senevi beş, ve tavlaların, dama, satranç tahtalarının ve domino ve tombala takımlarının her birinden senevi üç lira resim alınır

MADDE 2 — Hükûmetin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — Hükûmetin üçüncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükûmetin dördüncü maddesi aynen.

MADDE 5 — Belediye ve köy memurları üçüncü maddede yazılı aylar içinde mmtakalarında bulunan birinci maddedeki yerleri dolaşarak buralarda bulunan oyun aletlerinin resmi ödenmiş olup olmadığını tedkik etmeğe ve bu kontrolü senenin gayri muayyen zamanlarında tekrar etmeğe mecburdurlar.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Oyun alet ve vasıtalarından belediyelerce ve köy idarelerince alınacak resim hakkında kanun lâ-yihası

MADDE 1 — Belediyeler ve köylerce kendi hududları içindeki kulüb, kahvehane ve gazinolarla umuma mahsus kır bahçelerinde ve panayır yerlerinde bulunan her bir bilârdodan senevi beş ve tavlaların, dama, satranç tahtalarının ve domino ve tombala takımlarının her birinden senevi üç lira resim alınır.

MADDE 2 — Birinci maddede yazılı yerleri işletenler her sene belediye ve köy idarelerinin malî yıllarının birinci ayı içinde bu yerlerde mevcut resme tâbi oyun aletlerinin cins ve miktarını gösterir bir beyannameyi makbuz mukabilinde belediye tahakkuk şubesi teşkilâtı olan yerlerde bağlı buldukları şube memurluğuna ve bulunmayan yerlerde belediye reislerine köylerde köy muhtarlarına vermeğe ve tahakkuk ettirilecek rüsumu yatırarak her oyun aleti için alaesğir levhaları oyun aletinin münasib bir yerine vazeylemeğe veya bunları damgalattırmağa mecburdurlar.

MADDE 3 — Belediye ve köy idarelerinin malî yıllarının ikinci ayı içinde yapılacak yoklamada levhasız veya damgasız görülecek oyun aletlerinin resmi iki kat olarak alınır.

MADDE 4 — Birinci maddede yazılı yerleri işletenler sene içinde yeniden satın alacakları oyun aletlerini, aldıkları tarihten itibaren on gün içinde bir beyanname ile ikinci maddede yazılı yerlere bildirmeğe ve aynı maddede yazılı şekilde resmini vererek damgalattırmağa ve levha muamelesini yapmağa mecburdurlar.

MADDE 5 — Dahiliye encümeninin 5 nci maddesi aynen

Hü.

Da. E.

MADDE 6 — Yoklamalarda resmi ödenmemiş olarak görülecek oyun aletleri zabıt varakası ile tesbit olunarak ikinci ve üçüncü madde hükmüne göre resim ve cezası tarh ve en çok bir hafta içinde mükellefe ihbarname ile tebliğ olunur. Mükellef bu tarhiyata, tebellüğ tarihini takib eden günden itibaren 10 gün içinde belediye encümeni veya köy ihtiyar heyeti nezdinde itiraz hakkını haizdir. Belediye encümenleri ve köy ihtiyar heyetleri bu itirazları 15 gün içinde karara bağlamağa mecburdurlar.

MADDE 7 — Belediye encümenleriyle ihtiyar heyetleri kararlarına mükellef tarafından, kararın kendisine tebliği, belediyece ve köy idaresince kararın belediye reisliğine veya muhtara tevdi gününü takib eden günden itibaren (5) gün içinde bağlı buldukları kaza idare heyeti nezdinde temyizden itiraz olunabilir.

Belediye namına temyizden tedkikat talebinde bulunmak salâhiyeti, belediye tahakkuk ve tahsil şube teşkilâtı olan yerlerde bu şubelerin şeflerine ve olmayan yerlerde belediye reislerine aiddir. Köylerde bu salâhiyeti muhtarlar istimal eder.

MADDE 8 — Yukarıki madde mucibince tarhedilen cezalı resimler, itiraz müddetinin itirazsız geçmesi veya itiraz halinde belediye encümeni veya köy ihtiyar heyeti kararile tahakkuk etmesini müteakib 15 gün içinde tahsil olunur.

Temyiz talebi, tahsile mâni değildir. Ancak idare heyeti kararile fazla almadığı tebeyyün eden resim ve ceza red ve iade edilir. Tahakkuk eden resim ve ceza, müddeti içinde ödenmediği takdirde % 10 zamlı belediye idarelerince tahsili emval kanunu hükümlerine, köy idarelerince köy kanununun 66 ncı maddesi hükmüne göre tahsil olunur.

MADDE 9 — Yoklamalarda levhasız görülen oyun aletlerinin yoklamadan evvel beyannamesi verilmiş ve resmi de ödenmiş olduğu anlaşılırsa levha talik edilmemiş olmasından dolayı cezaen resimlerinin yüzde yirmisi 6,7 ve 8 nci maddelerde yazılı şekil dairesinde tahakkuk ettirilerek tahsil olunur.

MADDE 6 — Yoklamalarda resmi ödenmemiş olarak görülecek oyun aletleri zabıt varakası ile tesbit olunarak ikinci ve üçüncü madde hükmüne göre resim ve cezası tarh ve en çok bir hafta içinde mükellefe ihbarname ile tebliğ olunur. Mükellef bu tarhiyata, tebellüğ tarihini takib eden günden itibaren on gün içinde belediye encümeni veya köy ihtiyar meclisi nezdinde itiraz hakkını haizdir. Belediye encümenleri ve köy ihtiyar meclisleri bu itirazları on beş gün içinde karara bağlamağa mecburdurlar.

MADDE 7 — Belediye encümenleriyle ihtiyar meclisleri kararlarına mükellef tarafından, kararın kendisine tebliği, belediyece ve köy idaresince kararın belediye reisliğine veya muhtara tevdi gününü takib eden günden itibaren (10) gün içinde bağlı buldukları kaza idare heyeti nezdinde temyizden itiraz olunabilir.

Belediye namına temyizden tedkikat talebinde bulunmak salâhiyeti, belediye tahakkuk ve tahsil şube teşkilâtı olan yerlerde bu şubelerin şeflerine ve olmayan yerlerde belediye reislerine aiddir. Köylerde bu salâhiyeti muhtarlar istimal eder.

MADDE 8 — Yukarıki madde mucibince tarhedilen cezalı resimler, itiraz müddetinin itirazsız geçmesi veya itiraz halinde belediye encümeni veya köy ihtiyar meclisi kararile tahakkuk etmesini müteakib on beş gün içinde tahsil olunur.

Temyiz talebi, tahsile mâni değildir. Ancak idare heyeti kararile fazla almadığı tebeyyün eden resim ve ceza red ve iade edilir. Tahakkuk eden resim ve ceza, müddeti içinde ödenmediği takdirde yüzde on zamlı belediye idarelerince tahsili emval kanunu hükümlerine, köy idarelerince köy kanununun 66 ncı maddesi hükmüne göre tahsil olunur.

MADDE 9 — Hükümetin dokuzuncu maddesi aynen

B. E.

MADDE 6 — Dahiliye encümeninin 6 ncı maddesi aynen

MADDE 7 — Belediye encümenlerle ihtiyar meclisleri tarafından verilen kararlara karşı gerek mükellef gerekse belediye reisleri veya köy muhtarları tarafından bağlı buldukları kaza idare heyeti nezdinde kararın kendilerine tebliğ veya tevdiini takip eden günden itibaren on gün içinde temyiz suretile itirazda bulunulabilir.

Belediye namına temyizen tedkikat talebinde bulunmak salâhiyeti, belediye tahakkuk şube teşkilâtı olan yerlerde bu şubelerin şeflerine ve olmayan yerlerde belediye reislerine aittir. Köylerde bu salâhiyeti muhtarlar istimal eder.

MADDE 8 — Yukarıki madde mucibince tarhedilen cezalı resimler itiraz müddetinin itirazsız geçmesi veya itiraz halinde belediye encümeni veya köy ihtiyar meclisi tarafından karara bağlanmasını müteakib nihayet on beş gün içinde tahsil olunur.

Temyiz talebi tahsile mâni değildir. Ancak idare heyeti kararile fazla alındığı tebeyyün eden resim ve ceza red ve iade edilir. Tahakkuk eden resim ve ceza müddeti içinde ödenmediği takdirde yüzde on zamlı belediye idarelerince tahsili emval kanunu hükümlerine, köy idarelerince köy kanununun 66 ncı maddesi hükmüne göre tahsil olunur.

MADDE 9 — Hükûmetin 9 ncü maddesi aynen

Hü.

MADDE 10 — Taallük ettiği bütçe yılı içinde tarhedilmeyen ve tarhedilib de katgileştiği yılı takib eden (5) yıl içinde tahsil olunmayan resim ve cezalar müruru zamana uğrar.

MADDE 11 — Bir malî yıl içinde resmi ödenerek levhası konulmuş oyun aletleri buldukları yerden başka bir belediye veya köy hududu içindeki yerlere nakledilmesi halinde orada da o sene için başkaca resme tâbi tutulmaz.

MADDE 12 — Oyun aletlerine konulacak levhalar, Maliye ve Dahiliye vekâletlerince tayin olunacak şekil dairesinde Darphanece hazırlanır.

MADDE 13 — 3330 numaralı ve 17 - I - 1938 tarihli kanun kaldırılmıştır.

MADDE 14 — Bu kanun, 1 haziran 1938 tarihinden muteberdir.

MADDE 15 — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Dahiliye vekilleri memurdur.

7 - IV - 1938

Baş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V. ve Zr. V. V.	
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	

Da. E.

MADDE 10 — Hükümetin onuncu maddesi aynen

MADDE 11 — Hükümetin on birinci maddesi aynen

MADDE 12 — Oyun aletlerine konulacak levhalar, ve soğuk damgalar Maliye ve Dahiliye vekâletlerince tayin olunacak şekil dairesinde darbhanece hazırlanır.

MADDE 13 — Hükümetin on üçüncü maddesi aynen

MADDE 14 — Hükümetin on dördüncü maddesi aynen

MADDE 15 — Hükümetin on beşinci maddesi aynen

B. E.

MADDE 10 — Hükümetin 10 ncu maddesi
aynen

MADDE 11 — Hükümetin 11 nci maddesi
aynen

MADDE 12 — Dahiliye encümeninin 12 nci
maddesi aynen

MADDE 13 — Hükümetin 13 ncü maddesi
aynen

MADDE 14 — Hükümetin 14 ncü maddesi
aynen

MADDE 15 — Hükümetin 15 nci maddesi
aynen